

потребуватиме доволі багато часу для оптимізування; 3) неможливе як таке, оскільки норми моралі та добра поведінка відджерелювані від окремої антропоїдності, але не кожна з останніх забажає докладати зусилля до власних змін.

Список посилань

1. Діденко Л. В. Генеративний штучний інтелект: варіативи перспектив та утруднень у вищій освіті. *Технології доброчесного використання штучного інтелекту у сфері освіти та науки : матеріали всеукраїнського науково-підвищення кваліфікації, 31 липня – 10 вересня 2023 року*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. 276 с. С. 85–88.

2. Діденко Л. В. (Пере)встановлювання меж гуманного: антропобуття, штучний інтелект та інші сутності. *Філософські студії в контексті постсучасних знань: теорія, методологія, методика : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 31 липня – 10 вересня 2023 року*. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 92 с. С. 20–24.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-60>

ПРОБЛЕМА АКАДЕМІЧНОГО ШАХРАЙСТВА ТА СПОСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ ЇЇ ПРОЯВІВ

Длугопольський О. В.

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки та економічної теорії
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна*

Проблема списування (академічне шахрайство) студентами під час виконання контрольних, залікових та екзаменаційних робіт має давню історію та поширена в різних університетах багатьох країн світу. Причинами появи такого феномену є зростання конкуренції серед студентів за високі оцінки, оскільки високий рейтинг випускника часто гарантує йому кращі перспективи працевлаштування [1]. Нерідко бажання отримати хороший результат з використанням недоброчесних практик базується на надмірних очікуваннях членів сім'ї студента, зовнішньому тиску чи освітньому конформізмі, коли більшість

студентів списують, а свідомі меншість може змінювати поведінку на недоброчесну через бажання «бути як всі». Таке «порочне коло» досить важко розірвати.

Загалом, шахрайством визнаються будь-які дії, спрямовані на отримання переваг чи винагород без дотримання загальноприйнятих норм і правил [1]. В освіті прийнято виділяти кілька найбільш поширених практик академічного шахрайства [2; 3]:

1. Плагіат (plagiarism) як практика використання чужої інтелектуальної праці без посилання на автора.

2. Самоплагіат (self-plagiarism) як повторне використання власної попередньої роботи без посилання на неї.

3. Анонімне авторство (ghostwriting) як дії особи, яка пише від імені іншої особи, без вказання свого авторства.

4. Застосування штучного інтелекту (наприклад, Chat GPT) для складання заліку чи іспиту, написання есе.

5. Списування чи допомога іншій особі у списуванні.

6. Використання заборонених допоміжних засобів для складання іспитів тощо.

Загалом, в контексті академічної автономії як на інституційному, так і на індивідуальному управлінському рівнях можна обирати різні способи реакції та боротьби з академічним шахрайством. Наприклад, в багатьох країнах світу імплементоване відповідне законодавство щодо дотримання норм академічної доброчесності, в багатьох університетах існують етичні кодекси і запроваджуються відповідні практики реакції на виявлений плагіат, фальсифікацію чи фабрикацію, впроваджуються певні норми використання штучного інтелекту в освітній діяльності. Також побудова навчальних курсів може бути у форматі, який якщо не унеможливує, то принаймні мінімізує випадки шахрайства: 1) проходження невеликого тестування після кожної теми предмету; 2) написання короткого есе як підсумок певного пулу проблемних тем чи опрацювання низки літературних джерел; 3) розгляд кейсу у вигляді дискусії чи індивідуальної відповіді з відповідним обґрунтуванням власної точки зору; 4) мотивування студентів до якісного навчання через менторство та зворотній зв'язок; 5) пропонування актуальних курсів, що відповідають за формування сучасних компетенцій, актуальних на ринку праці; 6) застосування певних правил поведінки під час іспитів чи контрольних робіт, що доводяться усім студентам без винятку наперед, включаючи санкції за порушення норм тощо.

Список посилань

1. Johansson, A. (2022). What are the consequences of cheating in exams?<https://insights.gostudent.org/en/consequences-cheating-examinations>
2. Salehi, M., Gholampour, S. (2021). Cheating on exams: Investigating Reasons, Attitudes, and the Role of Demographic Variables. SAGE Open, 11(2). <https://doi.org/10.1177/21582440211004156>
3. Cheating on exams. <https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/English/Cheating+on+exams>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-61>

ФОРМУВАННЯ ДОБРОЧЕСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЧЕРЕЗ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ІШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Домбровська О. М.

*старший викладач кафедри права та публічного адміністрування
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
м. Хмельницький, Україна*

Формування доброчесного суспільства розпочинається з доброчесного освітнього середовища. В навчальних закладах здобувачі освіти проводять багато часу, а педагоги не лише передають знання, а й значною мірою впливають на формування особистості. Важливими інструментами цього процесу є такі інструменти, як академічна доброчесність, академічна свобода та педагогіка партнерства [1]. Саме від них повністю залежить формування системи освіти в навчальних закладах, за допомогою якої можна досягти успіху своєю працею. Крім того, академічна доброчесність є однією з найперших умов здобуття хорошої репутації будь-яким закладом освіти. Тому, заклади освіти все більше приділяють увагу дотриманню норм академічної доброчесності через появу різних інновацій, що можуть бути використані під час написання наукових праць. Однією з таких інноваційних технологій є штучний інтелект, розвиток якого увійшов у повсякденне життя людей у форматі вебсервісів, інтелектуальних систем та мобільних додатків, які можуть сприяти покращенню комунікації чи підвищенню ефективності будь-якого виробництва.